

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNO LITERACKI

PRENUMERATA WYNOŚI

z odbieraniem w Administracji miesięcznie 150 mk., z odnoszeniem i z przesyłką pocztową 170 mk.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA UL. N. P. MARJI 41.
Telegraficznie KURJER—CZĘSTOCHOWA Telefon Nr. 4.



CENY OGŁOSZEN

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 25 marek
druga i trzecia 20 mk, czwarta 15 mk, za wiersz nonparelowy
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 25 mk., za wiersz
Nekrologi mk. 20, za wiersz. Drobne ogłoszenia, po mk. 5 za wyraz.

Redakcja i Administracja otwarta codziennie od godz. 9 rano do 7 wiecz. — | — Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej. **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**
Každą nową podwyżką taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Hej! hej! „Suwereny“!

Wielkorządcy Rzeczypospolitej Polskiej, dokąd bledne dążymy?

Widzę błędne krwawo-oczerwone ogniki, tu i owdzie po bagniskach Polski bujające, których nie gasicie, — wyrutki z innych społeczeństw, społeczeństw przez nich zgubionych, do naszej nekanej Ojczyzny lekkomyślnie wpuszczane, — zło-dziejstwa grosza państwowego na wielką skalę tolerowane, urzędy, stanowiska wyższe tak lekkomyślnie obsadzone, a usuwanie w cień najgodniejszych obywateli, że wygląda to raczej na bystryś w celu stworzenia sobie jakiejś „oprytczyzny“. Patrząc na to, zdaje się chwilami, iżście nad jakąś ciemną skalistą przepaścią naciągnęli linę i że raz po raz któryś z was, pijany zarożumiałą nieuctwem, bierze brutalnie naszą Ojczyznę w swe brudne ręce i jak kuglarz jarmarczyny dla zabawy „Suwerenów“, tych szcze-gólniej, co to na „kielbasie se, mowej“ galicyjskiej przez c. k. beamty wykształci swe machinacje ku osobistej wygodzie do Warszawy przeszedł pil. Biedna Matka nasza w waszych rękach z przerażenia mdleje. Ale was ludźki bez sumienia to nie wstydzi. A kiedy lud patrząc na to przerażony niepokoi się i żądać pomocy obywateli, wy uspokajacie go ludzka-ciemni obietnicami, że „jak się tylko po tej linie przedzie to wtenczas będzie jak w raju. — Hej! hej! panowie! A czy wiecie wy to, ile to takie karkołomne napowietrzne wasze spacerki po linach, dla za-spokojenia waszej manji hazyardu Ojczyznę sił i zdrowia kosztują?

Udercie się nareszcie raz w pierś. Nam waszych czynów partyjnych, waszego partyjnego oratorstwa, waszych odznak partyjnych i partii wcale nie potrzebujemy i nie chcemy ich więcej w dzieł i słyszcie o nich! My znamy dzisiaj tylko taką trójcę: 1) kapłaństwo wiedzy: uczciwe duchowieństwo, nauczyciele, sprawiedliwe sądownictwo, prasa narodowa; 2) kapłaństwo pracy dla Ojczyzny: dzielne wierne i karne wojsko, dzielni, rzetelni pracownicy i współczujący im pracodawcy; 3) kapłaństwo sztuki i twórczej budującej i ożywiającej, a nie rozwalającej i umartwiającej! Trzy kategorie czynu, ale jeden człowiek: obywatel — Polak.

A zaś w tych wszystkich najróżnorodniejszych roczystościach i pochodach cywilnych, ja bym użył: na ramionach krzyża zawieszony — lemerz rydel i kłof.

W młodości bywało śmiałem się ze starożytnych egipcjan, że szanowali i w obchodach obnosili pięknego wotu, jedy-nego naówczas pomocnika w pracach człowiekowi (osobliwie w tak cennym za-wsze rolnictwie).

Dzisiaj ich rozumiem. On im symbolizował to pożyteczne rzemiosło.

Zaklinamy Was: wy wodzowie i machery partyjni! pozostawcie nas zdrowemu naszemu instynktowi i sumieniu.

Nasze zdolności zaś obróćcie nie do tumaniania, ludzenia, motania i męczenia, — ale do realnej twórczej pracy, w jakiegokolwiek dziedzinie życia codziennego.

Niech Wam się też nie zachciewa czasem waszego dekretu lokatorskiego zastosować do gmachu sejmku Zamku, Belwedru i innych posiadłości Narodowych

byście eksmitowanymi przeszcali naród, sromotnie nie zostali...

Leopold Betnarski.
Częstochowa, 29.7.21.

Droga do dobrobytu!

Pracować każdy umie i dobra chęć wystarczy. Oszczędzać trzeba nam się uczyć i o tem chcę parę słów napisać. Jesteśmy świadkami dziwnego zjawiska: w kraju pieniędzy jest dużo, a wszyscy odczuwamy ciągły ich brak. Jeżeli przed wojną, gdy pieniądz było trudno zdobyć, ludzie składali drobne sumy na czarną godzinę, to tembardziej teraz należy zalecać to wszystkim, gdy pieniądz jest tani i łatwo go zarobić.

Nie należy się zrażać, że tamte oszczędności wskutek przewrotów wojennych, jednym zupełnie przypadły a drugim dały za złotego rubla tylko 2,16 mk. Pamiętajmy, że pieniądz robi pieniądz i tylko puszczamy go w obieg do pracy, a rezultat będzie. Musimy budzić na nowo szatanowanie dla pomniejszenia dzisiaj grosza, musimy budzić umysł oszczędności i zachęcać do myśli o jutrze. Musimy pamiętać, że jeżeli wrogowie nas wszystkich siłami obniżają wartość marki, a jedno-cześnie gromadzą ją u siebie, to staje się jasnym, że jutro zaczną podbijać jej wartość i zechcą wydrzeć z jej pomocą resztę naszego mienia.

Obecnie pieniądze, zwłaszcza na wsi trzymają w ukryciu i tylko gazet się dowiadujemy, jakie to nie raz duże sumy idą na marne przez kradzież, pożar i t. p. wypadki. Czyż nie lepiej oddać je do kasy, mieć spokój i zadowolenie, że te pieniądze służą innym, a nam przynoszą zyski i zabezpieczone są od kradzieży i ognia?

Obecnie pieniądze, zwłaszcza na wsi trzymają w ukryciu i tylko gazet się dowiadujemy, jakie to nie raz duże sumy idą na marne przez kradzież, pożar i t. p. wypadki. Czyż nie lepiej oddać je do kasy, mieć spokój i zadowolenie, że te pieniądze służą innym, a nam przynoszą zyski i zabezpieczone są od kradzieży i ognia?

Obecnie pieniądze, zwłaszcza na wsi trzymają w ukryciu i tylko gazet się dowiadujemy, jakie to nie raz duże sumy idą na marne przez kradzież, pożar i t. p. wypadki. Czyż nie lepiej oddać je do kasy, mieć spokój i zadowolenie, że te pieniądze służą innym, a nam przynoszą zyski i zabezpieczone są od kradzieży i ognia?

Obecnie pieniądze, zwłaszcza na wsi trzymają w ukryciu i tylko gazet się dowiadujemy, jakie to nie raz duże sumy idą na marne przez kradzież, pożar i t. p. wypadki. Czyż nie lepiej oddać je do kasy, mieć spokój i zadowolenie, że te pieniądze służą innym, a nam przynoszą zyski i zabezpieczone są od kradzieży i ognia?

O dalszym rozwoju gospodarczym znaczeniu działalności tej kasy mogą świadczyć następujące zestawienia w milionach:

Za 1920 rok.				
Obrót	Wkłady		Pożyczki	
	przyjęto	oddano	wydało	odebrano
72 mil.	21 mil.	12 mil.	11,6 mil.	4,6 mil.
Z 6 miesięcy 1921 roku.				
149 mil.	39 mil.	20 mil.	45 mil.	29 mil.

Wobec takiego rozwoju T-wo pragnie w dalszym ciągu mobilizować godówkę i płaci od lokat 3 do 6 procent przy najdogodniejszych warunkach.

Towarzystwo istnieje lat dwadzieścia. Nieruchomy majątek przedstawia wartość 50 milionów i przy nieograniczonej oddowalności wszystkich, z górą 6300 członków, którzy gwarantują całym swoim majątkiem, utrata kapitałów w tej kasie jest absolutnie wykluczona.

Celem ułatwienia każdemu oszczędzania na czarną godzinę drobnych nawet kwot T-wo wprowadziło rachunki posagowe na następujących warunkach:

I. Każde dziecko może otrzymać oszczędnościową, do której wklejane będą znaczki po 5—10—15 mk. Gdy się zbierze suma 100 mk. Kasa wypisuje na książce numer i otwiera w księgach rachunek dla wkładcy i w tej chwili doliczek będzie 6 proc. w stosunku rocznym.

Po piętnastu latach, gdy wkładki z procentem, doliczonym do kapitału, osiągną sumy 1500 Mk. władca może odebrać kapitał, przyczem kasa wypłaci mu Mk. 100 — z własnych funduszy tytułem gratyfikacji za oszczędzanie.

II. Drugi sposób będzie taki: ktoś wpłaca co rok po 100 Mk., i gdy po 15 latach takiej oszczędności zbierze się suma 2400 Mk. wraz z doliczanymi co rok do kapitału 6 proc. — może je odebrać i otrzyma nadto od kasy gratyfikacji 200 mk. za oszczędzanie.

III. Wreszcie trzeci sposób będzie: ktoś wpłaca co miesiąc po 100 Mk. i gdy po 15 latach zbierze się suma 28800 Mk. wraz z doliczonymi co rok do kapitału 6 proc. — może ją odebrać i otrzyma nadto od kasy gratyfikacji 1,200 Mk. za oszczędność.

A. Każdy posiadacz książki i rachunku może swoje prawa ustępować innym z wiedzą kasy i pod warunkiem podpisania odnośnej deklaracji.

B. W razie śmierci wkłady należne mu sumy będą wypłacone prawym jego spadkobiercą.

C. Na wypadek wyjazdu, lub innych okoliczności, pozbawiających wkładcę możliwości robienia dalszych wpłat, kasa

zlikwiduje rachunek na warunkach ogólnych, jakie w danej chwili obowiązują będą i Kasę i innych wkładców.

Oto kilka słów, które skłonić powinny ludzi dobrej woli do skierowania wysiłków w celu rozpoczęcia akcji oszczędzania, co nas bezspornie doprowadzi do dobrobytu.

J. Młodkowski.

Kadzenie z rozkazu.

Rezolucje na zamówienie.

Bywają akcje polityczne, podejmowane na zamówienie. Nazewnast, wobec społeczeństwa — mają one robić wrażenie żywiołowego ruchu i samorządnego przejawu opinii. W gruncie rzeczy — są z góry obstalowane dla partyjnych celów.

Tak się rzeczy mają z pewną akcją „straży kresowej.“

Instytucja ta, żyjąca kosztem skarbu jakkolwiek nie jest żadnym urzędem państwowym, dożekała się przed paru tygodniami dyskusji w Sejmie. Stwierdzono wówczas, że na tę partyjno-ludowoczną straż może, szczególnie w czasach ostatnich, postępować w sposób właściwy.

Dobre i tyle. Przyznao się choć do części wny.

„Straż kresowa“ nie chce jednak pogodzić się z losem. Bez „korytka“ rządowego wyżyć trudno. Więc za pomocą Rady wojewódzkiej kółek rolniczych w Białymstoku usiłuje skłonić powiatowe związki kółek rolniczych, aby zasypały marszałka Sejmu rezolucjami, których wzór rada wojewódzka w piśmie nr. 629/8 wszystkim związkom podaje.

Wzór ten podaje „Gaz. Por.“

„Związek kółek rolniczych powiatu... stwierdza, że niesłusznie zarzuty stawia ks. poseł Lutostawski względem tak pożytecznej instytucji dla naszej Ojczyzny, jaką na kresach jest straż kresowa. Stwierdzamy w imieniu wszystkich kółek powiatu, że straż kresowa przy czyniła się w naszym powiecie do podniesienia kulturalnego drobnych rolników, uświadamia nas narodowo i wskazuje zawsze, jak mocno musimy kochać naszą drogą wskrzeszoną Ojczyznę naszego Naczelnika państwa i nasz rząd polski. Tem samem straż kresowa jest instytucją, która dla państwowości polskiej dużo zrobiła i robi.

Oto jak się robi rezolucje na zamówienie.

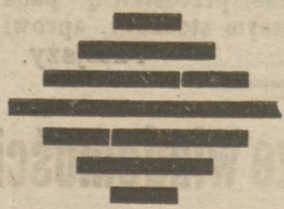
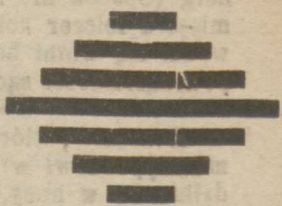
Czas odnowić prenumeratę

Teatr „ODEON”

Początek ostatniego seansu o godzinie 10-ej wieczorem.

Program od soboty 30-go lipca do wtorku 2 sierpnia 1921 r.**„Noc 11-go Września”****Wielki, potężny 2-u serjowy dramat z życia młodej i pięknej, lecz nieszczęśliwej dziewczyny, według powieści EILA NORWOODA.****SERJA 1-a: „GRZESZNICA”**Dramat w 6 cju aktach,
w wykonaniu artystów duńskich.Od środy 3 Sierpnia. Serja 2-ga „Nocy 11-go Września” p. t. **CÓRKA „GRZESZNICY”**.**Teatr Paryski**

ul. Panny Marji Nr. 19.

Program:od czwartku dnia
28-go lipca r. b.
i dni następnych.**NIMFA**współczesny dramat w 5-ciu aktach ze znakomitą artystką **LIZZI WERTER** w roli tytułowej.

1. Przypadkowa znajomość. 2. Niebezpieczny flirt. 3. Na morskim wybrzeżu. 4. Dwaj rywale. 5. Przebaczenie.

Rzecz dzieje się w miejscowości kąpielowej na tle pięknych wybrzeży morskich.

Wspaniała gra.

Ma'ownicze krajobrazy

Wystawa ostatnich mód.

Nad program: „DWA LISTY” farsa w dwóch częściach.**Dr. Stefan Purski**

Kilińskiego № 4

**CHOROBY
skórne i weneryczne**Przyjmuje do 10-ej rano i od
3—7 p.p. w niedziele i święta
od 8—11 rano.**Dr. Wacław Kon****choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszek)**przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny
Marji 33 i w pracowni bakteriologicz-
nej od 6 do 7-ej i pół wiecz.Pracownia bakteriologiczna (ul. Pan-
ny Marji 31 lewa oficyna) otwarta
codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej
do 8-ej wiecz.**Lekarz-dentysta****Michał Grejniec**

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł.
i od 3—7 wiecz. Telefon 250**Dr. med. E. Petrykat****choroby skórne i weneryczne**przyjmuje od godz. 5-ej do 8-ej
w soboty od 3—5 popoł.

ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I sze piętro.

**Nowy Polski
magazyn bielizny**

w wykwintnym gatunku i galanterji

pod firmą **„TEOFILA”** II Aleja
Nr. 41.

3 piętro front.

Wielki wybórkortów, welny, oraz towarów
bawełnianych poleca znanafirma **J. Dawidowicz i S-ka**

I Aleja 7, telefon 74.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Handel zamienny!**EXPORT. POLSKA--RUMUNJA IMPORT.**Niniejszym podajemy do powszechnej wiadomości, że z dniem 1 czer-
wca r.b. otworzyliśmy **ODDZIAŁ** nasz w **KISZYNIOWIE** (Rumunja) pod firmą:**Agentia - Polono - Americana****CHIŞINAU (Rumunja)****LOCALUL BANCEI COMERCIALA—ROMANA.**Przyjmujemy na siebie załatwienia wszelkich zleceń handlowych z
POLSKI do Rumunji.

Dostarczamy z Rumunji wszelkie produkty rolne i surowce, a mianowicie: mąkę, zboże, nasiona, owoce, wełnę surową, wina, skóry surowe i t. p.

Z wszelkimi zapytaniami i zapotrzebowaniami prosimy zgłaszać się do biura naszego.

POLSKO-AMERYKAŃSKIE BIURO AGENTUROWE

Warszawa, ul. Marszałkowska 149—3

Telefony: Nr. Nr. 182 22, 506 99.

NIKT Z KUPUJĄCYCHdla własnego dobra nie powinien pierw zrobić zakupów, zanim
nie zajdzie do znanej firmy**J. Rzański**

Kościuszki 19a w podworzu. Telef. 3-18.

gdyż tylko tam na lepiej i najtaniej każdy kupiec może wszelkie bia-
łe płótna na bieliznę, welny i bostony, korty, cagji, rypsy, piki, kre-
tony, etaminy i batysty białe, kolorowe i deseniove na letni sezon
w dużym wyborze, chustki, kapy i firanki oraz różne inne wybory
wełniane i bawełniane i na suknie ślubne.**Ceny tańsze niż wszędzie!****POT i niemilą WOŃ** z nóg, rąk i pach znakomi-
cie usuwa i zapobiega im

powszechnie znany

„SUDORYN” w pudełkach z sitkiem wyrobu
farmac. lab. „**Ap. KOWALSKI**”
w Warszawie Miodowa 1.Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach,
Sposób użycia dołączamy do każdego pudełka.**ZIOLA**

lecznicze suszone oraz nasiona

kupuje w każdej ilości

Warszawska Spółka

Rolniczo-Handlowa

Warszawa Miedziana № 4a. Tel. 159-39

:—: „**ZIARNO**” :—:**!!! Taniej niż wszędzie !!!****Dom eksportowy
HENRYK CUKIERSZTAJN**

w Warszawie Złota 21 | 2.

Telefon 171-28

Wysyła pocztą i za zaliczeniem (można płacić
przy odbiorze) szwajcarski zegarek czarny lub
niklowy z angielsk. stal na kamieniach z lań-
cuszk em ameryk. złoto, nie czerniejący, zega-
rek wyregul. co do m'nuty. Cena 1850 Mk. Pra-
wdziwy „**MOZER**” ankrowy na 18 kamien.
2200 Mk. Ręczne zegarki niklowe z paskiem
skórzany prawdz. szwajcars. wysokiego gatun-
ku 2000 i 2500 Marek. Wysyłamy natychmiast.

Za kosztą przesyłki dolicza się 150 Marek.

Za nieodpowiednie zwracamy pieniądze.
Ceny powyższe obowiązują nas do 1-go
września r. b.**!!! PANIE !!!**pragnące zachować świeżość i piękność cery
używają jedynie**KREMU „EROS”**niezawodny środek przeciw piegom, wrogom itd.
wygładzający i wydelikatniający cerę.Rektorat Politechniki Warszawskiej
ogłasza niniejszem**KONKURS**1) na wykładowego (względnie na profesora)
Miernictwa na tworzącym się Wydziale Mier-
niczym, 2) kierownika kresleń na tymże wydz.
Zgłoszenia, zaopatrzone w życiorys i pra-
ce naukowe, należy składać najpóźniej do 10
września r.b. w Rektoracie Politechniki.**Dom** 10 mieszkań, skład zdalny pod fa-
bryczkę z obszernym placem do
sprzedania: Zawodzie Mirowska 17. Wiadom.
na miejscu.**Do wynajęcia** plekarnia z u-
rządzeniem
dobrze prosperująca od 1905 roku na ul. Św.
Barbary 15a. Wiadomość u gospodarza.**Orkiestra** smyczkowa dosko-
nale zgrana przyjmuje
zamówienia: na teatralne przedstawienia, bale,
wesela, majówki i t. p. Bliższych informacji
udziela Redakcja „Kurjera”.**Zęby** sztuczne, nowe, polamane. Kupu-
je laboratorium dentystyczne i
Aleja 10, placę ceny najwyższe.